

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 795.

Coöperatieve Zuivelvereniging „Surhuizum”, te Surhuizum, gemeente Achtkarspelen.

Heden, 16 Maart 1900, verschenen voor mij, Jan Landmeter, notaris te Augustinusga, gemeente Achtkarspelen, in tegenwoordigheid van de aan mij bekende getuigen:

Minze Theunis Rispens, voor zich en als bij monde gelastigde van Hendrik Dijkstra, Marten Tjeerds Kloosterman, Nanne Jans Klazinga, Lubbe Jans Oosterhoff, Atze Ates Zijlstra, Freerk Alles Vaatstra, Hendrik Siebes de Boer, als bij monde gelastigde van zijne moeder Grietje Hendriks Wouda, weduwe Siebe Rykeles de Boer, Rael Klopstra, Hendrik Abeles Piersma, Wiebe Wybrens van Dijk, Gaele Goitzens Couperus, Bonne Siebes de Boer, Halbe Jans Oosterhoff, Wytze Boonstra, Edsaer Boorsma, Folkert Jans Klazinga, Klaas Broekstra, Oebele Hedzers Brandsma, Oebele Jans Rijpma, Jan Lieuwes Piersma, Eelze Aedes Postma, Gerrit van Halen, Tjerk Boonstra, Jan Haijes Postma, Yme Sjoerds Veenstra, Tjibbe Libbes Bouma, Albert Kornelis Hazenberg, Hylke Jans van der Veer, als bij monde gelastigde van zijnen vader Jan Hylkes van der Veer, Halbe Oenes Postma, Oene Halbes Postma, Jan Harms Penninga, als bij monde gelastigde van zijnen vader Harm Jans Penninga.

De comparanten en hunne lastgevers, allen het landbouwersbedrijf uitoefenende en woonachtig te Surhuizum.

De comparanten, allen aan mij notaris bekend, verklaarden bij deze akte op te richten eene vereeniging onder den naam van: Coöperatieve Zuivelvereniging „Surhuizum” en daarvoor vast te stellen de navolgende statuten.

Art. 1. De vereeniging is coöperatief, draagt den naam van: Coöperatieve Zuivelvereniging „Surhuizum”, en heeft haren zetel te Surhuizum, gemeente Achtkarspelen.

Haar doel is gemeenschappelijke zuivelbereiding door de exploitatie eener **zuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen producten en, indien gewenscht, het aankopen van voederartikelen.

Art. 2. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene **zuivelfabriek** op door haar aan te koopen grond te Surhuizum, en verbinden zich de leden om aan de fabriek al de melk hunner koeien te leveren, behalve het benoodigde voor eigen gefokte kalveren en eigen gebruik; bovendien is het verkoopen van melk aan particulieren in de buurt voor gewoon gebruik geoorloofd.

Het mesten met melk van aangekochte kalveren is verboden.

Het bestuur kan eene boete van f 10 voor elke overtreding toepassen; de boeten komen ten voordeele van de kas.

Op Zondagen heeft geene levering plaats.

Het is verboden aan de fabriek te leveren:

1. melk van ongezonde koeien;
2. melk van kalfkoeien binnen 5 dagen na het kalven, van dragende koeien gedurende de laatste 8 weken van de dracht;
3. melk die vervalscht is, vermengd of niet behoorlijk behandeld is geworden;
4. melk van vee waaronder eene besmettelijke ziekte heerscht, naar het oordeel van het bestuur;
5. melk die in onreine melkbussen wordt afgeleverd of die in zoodanigen toestand is dat zij voor de bereiding van deugdelijke boter ongeschikt wordt geacht.

Het vervoeren van de melk naar de fabriek wordt geregeld bij huishoudelijk reglement.

Art. 3. De vereeniging verkoopt de verkregen producten en verdeelt de zuivere opbrengst daarvan onder de leden, naar verhouding der door elk geleverde melk, berekend naar maat, gewicht of vetgehalte.

Art. 4. Jaarlijks, in de maand Mei, wordt door de leden aangifte gedaan van het getal door hen te melken koeien, waarnaar zij in de plichten en rechten in deze statuten omschreven, wenschen te deelen.

Zij moeten het aantal te melken koeien door hun in 1900 aangegeven met dezelfde boerderij op minstens 80 pct. houden.

Voor iedere opgegeven koe moet door hen in de kas der vereeniging eene waarborgsom van 50 cent worden gestort.

Art. 5. Wanneer daarvan de wenschelijkheid blijkt, kan ook melk van anderen worden aangekocht.

Art. 6. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van dat tijdvak, aangegaan voor den tijd van 20 jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der notarieele akte in de *Staatscourant*.

Art. 7. Het domicilie der vereeniging en hare leden is ten kantore der vereeniging te Surhuizum.

Art. 8. Het dienstjaar vangt aan 12 Mei.

Art. 9. Het voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van het terrein, de stichting der fabriek en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen benoodigd kapitaal, hetwelk later zal blijken benoodigd te zijn, zal worden geleend,

onder hypothecair verband van den door haar aan te koopen grond, alsmede het fabrieksgebouw met hetgeen daartoe door bestemming behoort, benevens solidaire borgstelling van alle leden der vereeniging.

Deze leening wordt afgelost in overleg met den geldschieter.

Art. 10. Er wordt een reservekapitaal gevormd, waarvoor in de rekening van elk boekjaar een bedrag van minstens f 50 als vaste post van uitgaaf zal worden aangebracht, totdat dit fonds, met inbegrip van de door belegging te verkrijgen reventuën een bedrag van f 750 heeft bereikt. Daaruit zullen de teruggaven geschieden bedoeld bij art. 18.

Wordt over een bedrag beschikt, dan zal zoo spoedig mogelijk tot aanvulling overeenkomstig het 1ste lid van dit artikel worden overgegaan.

Art. 11. Op de rekening van de vereeniging worden in uitgaaf gebracht de termijnen van aflossing der aan te gane geldleening en de verschuldigde rente, het honorarium van den administrateur, en de belooning van het dienstpersioneel, het benoodigde voor onderhoud van gebouwen, machines en gereedschappen, voor brandstoffen, belasting, assurantie, onkosten der administratie en verdere kosten van exploitatie.

Art. 12. De rechten der leden op de baten der vereeniging en hunne aansprakelijkheid voor hare verbintenissen en schulden, worden bepaald naar de verhouding bij art. 3 aangenomen.

Art. 13. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig worden aangenomen.

Art. 14. Tot leden kunnen worden aangenomen meerderjarige veehouders en veehoudsters, in het volle genot der burgerlijke rechten, die zich verbinden den inleg te betalen welke naar omstandigheden door de vergadering der leden zal worden bepaald.

Voor minderjarigen en onder curateele gestelden staat toetreding door bemiddeling van hunne wettelijke vertegenwoordigers open.

Art. 15. Wie als lid wenscht te worden aangenomen richt daartoe een schriftelijk verzoek aan het bestuur. Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende vergadering der leden, ten einde daarover te beslissen, en in geval van toelating daarvoor de voorwaarden vast te stellen.

Art. 16. Rechtverkrijgenden van een overleden lid kunnen, met goedkeuring van de vergadering der leden, den overledene als zoodanig opvolgen. Zij geven zoo mogelijk binnen 3 maanden na het overlijden hunnen wensch daartoe schriftelijk aan het bestuur te kennen.

Art. 17. De leden der vereeniging worden geacht hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden te verbinden, om, voor het geval deze met dezelfde melkerij zich bij de vereeniging kunnen aansluiten, daartoe over te gaan, op verbeurte van alle aanspraken op uitkeering, restitutie en mede-eigendom, tenzij hunne toelating wordt geweigerd.

In dit geval wordt de uitkeering geregeld naar het volgend artikel.

Art. 18. Wie om geldige redenen, ter beoordeeling van de vergadering der leden, genoodzaakt is uit de vereeniging te treden, ontvangt een-derde van het bedrag dat door zijne melk-leverantie van de bij art. 9 bedoelde leening is afgelost, terug.

In geen geval wordt deze uitkeering berekend over hooger bedrag dan zal zijn afgelost op 1 Januari 1910.

Art. 19. Als geldige redenen voor uittreding worden onder andere beschouwd verandering van woonplaats, ten gevolge waarvan de onmogelijkheid ontstaat om de melk op den aangegeven tijd aan de fabriek te kunnen leveren.

Art. 20. Hij die uit de vereeniging wenscht te treden, geeft daarvan minstens 2 maanden vóór den afloop van het dienstjaar schriftelijk kennis aan het bestuur, met opgaaft van de beweegredenen.

Art. 21. Op hen die naar het oordeel der ledenvergadering zonder geldige beweegredenen uit de vereeniging treden, is toepasselijk hetgeen bij art. 17 ten aanzien van niet toetredende erfgenamen is vastgesteld.

Zij blijven bovendien aansprakelijk voor de schulden en schade gedurende hun lidmaatschap gemaakt en geleden en zijn verplicht op de eerste aanmaning van het bestuur in de kas der vereeniging te storten f 15 per rund van het getal in doorslag hetwelk gedurende hun lidmaatschap gemiddeld per jaar door hen is gemolken.

Art. 22. Elk lid kan wegens overtreding van de statuten of het huishoudelijk reglement, op gemotiveerd voorstel van het bestuur, van zijn lidmaatschap vervallen worden verklaard, bij besluit der ledenvergadering, waartoe zal worden vereischt twee-derde der uitgebrachte stemmen.

Op het vervallenverklaarde lid is van toepassing het bepaalde bij art. 21 ten aanzien van uittredende leden zonder geldige redenen.

Art. 23. Leden die om geldige redenen vóór de aflossing der schuld bij art. 9 genoemd, uit de vereeniging treden, behouden zoolang de schuld niet geheel is afgelost, het recht weder tot de vereeniging toe te treden, onder verplichting tot storting van zoodanig bedrag in de reservekas als door de leden zal worden bepaald, waaromtrent het bestuur voorstellen kan doen.

Art. 24. Met goedkeuring van de ledenvergadering kan het lidmaatschap van een lid met al de verkregen rechten, zonder verplichting tot betaling van eenige bijzondere contributie, worden overgedragen aan een ander, die dan geacht wordt in de plaats van zoodanig lid te zijn getreden.

Art. 25. Leden die gedurende eenig tijdvak, om door de ledenvergadering gebillijkte redenen, verstoken zijn van de gelegenheid om melk te leveren, ontvangen alsdan jaarlijks, met behoud van verkregen rechten, eene rente van 3 pct. van het bedrag waarop zij in geval van uittreding volgens art. 18 recht zouden hebben.

Art. 26. Een door de leden-vergadering vast te stellen huishoudelijk reglement bepaalt verder de rechten en verplichtingen

der leden onderling en regelt de bijzonderheden van het beheer, de exploitatie der fabriek en de wijze van werken.

Art. 27. Bij verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten, van het huishoudelijk reglement, alsmede in gevallen waarbij deze statuten en het huishoudelijk reglement niet voorzien, wordt de beslissing overgelaten aan het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op de vergadering der leden, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Art. 28. Het bestuur der vereeniging bestaat uit 7 leden. De bestuursleden mogen elkander en den directeur of den beheerder niet nader dan in den tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan. Opkomende zwagerschap gedurende den duur der zitting maakt geene uittreding der leden noodzakelijk.

Zwagerschap wordt geacht op te houden door den dood der vrouw door wier huwelijk zij is ontstaan.

Het bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter, een onder-voorzitter, een secretaris, een vice-secretaris en een penningmeester.

Art. 29. De bestuursleden hebben zitting gedurende den tijd van 7 jaren. Volgens op te maken rooster treedt jaarlijks een hunner af. Zij zijn herkiesbaar.

Wie voor eene buitengewone vacature tusschentijds wordt gekozen, treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

De verkiezing van de bestuursleden geschiedt in de eerste algemeene vergadering van elk dienstjaar.

Buitengewone vacaturen worden in de eerstvolgende vergadering der leden aangevuld.

Art. 30. Het bestuur oefent toezicht uit over alles wat de exploitatie der fabriek betreft en vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten. Tot het voeren van rechtsgedingen is de machtiging der ledenvergadering noodig.

Art. 31. Zoo noodig genieten de bestuursleden jaarlijks eene vergoeding voor het gevoerd beheer, door de ledenvergadering te bepalen. Zij kunnen in elk geval restitutie van de door hen in het belang der vereeniging gemaakte kosten in rekening brengen.

Aan het bestuur wordt toegevoegd een boekhouder en een beheerder der fabriek; deze functiën zijn echter vereenigbaar.

Het bestuur kan in bepaalde zaken den beheerder volmacht geven om de vereeniging in rechten te verbinden.

Voor ieder te benoemen dienstbaar persoon, werkzaam aan de fabriek, doet het bestuur eene voordracht van minstens 3 personen.

Het bestuur voorziet in tijdelijke benoemingen.

Het salaris en de werkzaamheden worden, zoo noodig bij instructie door de ledenvergadering vast te stellen, geregeld.

Art. 32. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door de algemeene vergadering, die eene commissie uit haar midden daarmede kan belasten.

Art. 33. Het boekjaar eindigt 11 Mei van elk jaar.

Binnen eene maand daarna doet het bestuur in eene algemeene vergadering rekening en verantwoording van zijn gehouden beheer. Bij deze rekening wordt overgelegd een inventaris van de goederen der vereeniging, tevens bevattende eene begrooting van de waarde dier goederen.

In deze vergadering wordt over de rekening en den inventaris van de goederen door eene commissie van 3 personen, door en in eene voorgaande vergadering benoemd, rapport uitgebracht. De goedkeuring der ledenvergadering strekt het bestuur tot finale kwijting en décharge wegens zijn beheer.

Art. 34. De voorzitter belegt eene bestuurs- of algemeene vergadering zoo dikwijls hij dit noodig acht, of wanneer het door een-vijfde der leden, met opgave der te behandelen onderwerpen, schriftelijk wordt verzocht.

Wordt hieraan geen gevolg gegeven binnen 8 dagen, dan kunnen de aanvragers dadelijk eene vergadering beleggen.

Wanneer in die vergadering meer dan de helft der leden aanwezig zijn, is het eene wettige vergadering.

Voor elke vergadering worden de leden 3 dagen te voren schriftelijk opgeroepen, met opgave van de te behandelen onderwerpen.

Art. 35. Elk lid kan zich schriftelijk door een lasthebber ter vergadering doen vertegenwoordigen.

Niemand kan als lasthebber van meer dan 1 lid optreden.

Art. 36. Ieder lid die de melk levert van 1 tot en met 5 koeien, heeft recht op 1 stem, idem tot en met 10 op 2 stemmen, idem tot en met 15 op 3 stemmen, terwijl de levering van de melk van 16 koeien en daarboven recht geeft op 4 stemmen.

Over zaken geschiedt de stemming mondeling, over personen bij ongeteekende briefjes.

Benoeming van personen geschiedt bij volstrekte meerderheid der uitgebrachte geldige stemmen.

Staken de stemmen over een voorstel, dan wordt het geacht te zijn verworpen.

De wijze van stemmen wordt nader bij reglement omschreven.

Ar. 37. De voorzitter opent, leidt en sluit de vergadering en behandelt alle voorkomende zaken die niet aan anderen zijn opgedragen of die eene dadelijke afdoening vorderen.

Van het verhandelde in de vergaderingen worden door den secretaris aantekeningen gehouden. Deze worden in de eerstvolgende vergaderingen door hem voorgelezen en na goedkeuring en vaststelling door den voorzitter en door hem onderteevend.

Art 38. Tot ontbinding der vereeniging binnen den vastgestelden tijd kan alleen worden overgegaan krachtens een besluit der algemeene vergadering.

De algemeene vergadering waarin het voorstel tot ontbinding zal worden behandeld, wordt door den voorzitter of een vijfde gedeelte der leden bijeengeroepen en minstens 3 weken vooraf aan de leden bekend gemaakt.

De oproepingsbrief bevat het voorstel tot ontbinding met redenen omkleed.

Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen dan overgegaan wanneer minstens twee-derde der leden, vertegenwoordigende ten minste een even groot deel ingeschreven koeien, daartoe besluit.

De vereffening geschiedt volgens wettelijke voorschriften.

Art. 39. Dadelijk na aflossing der geldleening bedoeld bij art. 9, worden deze statuten herzien.

Art. 40. Geen voorstel tot wijziging wordt in overweging genomen dan in eene daartoe in het bijzonder opgeroepen vergadering, waarin minstens twee-derde der door de gezamenlijke leden uit te brengen stemmen vertegenwoordigd is.

Tot aanneming wordt drie-vierde der uitgebrachte geldige stemmen vereischt.

Moet bij onvoldoend aantal vertegenwoordigende leden, de beslissing worden uitgesteld, dan wordt de beslissing in de eerstvolgende vergadering door de dan tegenwoordige en vertegenwoordigde leden genomen.

Art. 41. Voor zoover daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeerd door de bepalingen der wet van 17 November 1876 (*Staatsblad* n°. 227) zooals die is aangevuld bij de wet van 7 Mei 1878 (*Staatsblad* n°. 41).

Waarvan akte, in minuut opgemaakt, is verleden in de herberg bij Oosterhoff te Surhuizum, ten dage voormeld, in tegenwoordigheid van Sjoerd Klompstra, notarisklerk, en Hermanus Draijer, veldwachter, beiden te Augustinusga woonachtig, als getuigen.

Na voorlezing is deze akte onmiddellijk geteekend door de comparanten, de getuigen en mij notaris, zijnde dezelve niet geteekend door den comparant Tjerk Boonstra, die verklaarde niet te kunnen teekenen, als hebbende zulks niet geleerd.

(Geteekend :) M. T. Rispens, M. T. Kloosterman, N. S. Klazinga, L. J. Oosterhoff, A. A. Zijlstra, F. A. Vaatstra, H. S. de Boer, R. Klopstra, H. A. Piersma, W. v. Dijk, G. G. Couperus, B. S. de Boer, H. J. Oosterhoff, W. Boonstra, E. Boorsma, F. Jans Klazinga, K. Broekstra, O. H. Brandsma, O. J. Rijpma, J. L. Piersma, E. Æ. Postma, G. v. Halen, J. H. Postma, Y. S. Veenstra, Tj. L. Bouma, A. K. Hazenberg, H. J. v. d. Veer, H. O. Postma, O. H. Postma, J. H. Penninga; S. Klompstra, H. Draijer, J. Landmeter.

Geregistreerd te Hardegarijp 21 Maart 1900, deel 92, folio 72 recto, vak 2.